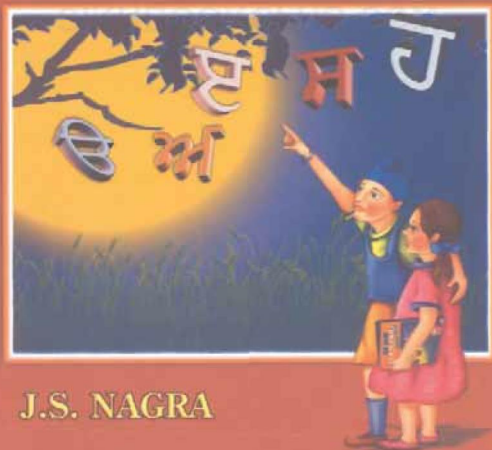

ਮੌਖੀ ਪੰਜਾਬੀ PANJABI MADE EASY

BOOK 1

J.S. NAGRA

PANJABI MADE EASY

Book I

ਸੌਖੀ ਪੰਜਾਬੀ

ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ

By

Dr. J.S. NAGRA M.A; M.Ed; Ph.D.

Inspector of Schools (Retd.)

Published by : NAGRA PUBLICATIONS

399 Ansty Road, Coventry CV2 3BQ, UK

Tel & Fax : 02476 617314

E-mail : js.nagra@ntlworld.com

Website : www.nagrapublications.co.uk

All rights reserved with the author. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, transmitted in any form or by any means, electrical, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the prior permission of the copyright owner.

ISBN 978 1 870383 01 1

1st Edition : November 1984.

Reprint : August 1986.

2nd Revised Edition : March 1988.

Reprint : August 1989, August 1991, January 1995, September 1997, May 2001, June 2002, January 2006, July 2010, September 2011.

This book is also available from :

1. THE SIKH MISSIONARY SOCIETY UK
10 Featherstone Road, Southall, Middlesex
UB2 5AA, Tel : 0208 574 1902
2. DTF ASIAN PUBLISHERS AND DISTRIBUTORS
117 Soho Road, Handsworth, Birmingham
B21 9ST, Tel : 0121 515 1183
3. GARDNERS BOOKS LTD.
1 Whittle Drive, Willington Drive, Eastbourne, East Sussex,
BN 23 6QH Tel : 01323 521555
4. GURMAT PARCHAR
21 Brook Road, Northfleet, Gravesend, Kent,
DA11 8RQ. Tel : 01474 326428
5. JAYSONS
267 Soho Road, Handsworth, Birmingham,
B21 9SA, Tel : 0121 554 3384

ACKNOWLEDGEMENTS

My sincere thanks are due to Dr. Mangat Rai Bhardwaj, who read the first draft of the book and gave valuable suggestions.

I am also grateful to Dominic Commanc and Cornlicous Barton students of Panjabi at Sidney Stringer Comprehensive School and Community College, Cox Street, Coventry for illustrating the book.

Finally and above all, I am deeply indebted to my wife, Sarwant Nagra, sons Sundeep and Mandeep and daughters-in-law Jasdeep and Ravneet for their inspiration and encouragement throughout. It is largely due to the love and affection I receive at home that allows me to concentrate and work harder.

J.S. Nagra
Author

INTRODUCTION

This book is the first one in the 'Panjabi Made Easy' series. It is meant primarily for beginners of Panjabi. It may be of use to more advanced learners and teachers of students whose first or dominant language is English. It is also the first book in the series designed for those students preparing for the G.C.S.E. examination in Panjabi.

Slightly modified Roman script is used throughout to facilitate the learning of Panjabi sounds, but not to replace the Panjabi script. I believe that learning the Panjabi script is an exciting intellectual adventure which must not be missed by anyone interested in the language, though it is perfectly possible to learn spoken Panjabi without learning the Panjabi script.

All learners are advised to listen attentively to native speakers of Panjabi. The Panjabi script represents the Panjabi sounds fairly systematically (sometimes more so than the Roman alphabet represents the English sounds), but no script is perfect.

The meanings of some of the words used in each lesson are given in the lesson itself. For meanings of other words, consult the list on pages 45-48.

J.S. Nagra

AN IMPORTANT NOTE ON PRONUNCIATION

Panjabi has ten sounds which are called vowel sounds. These are written with the help of three letters :

ੳ, ਅ and ਏ. They can be divided into three groups.

(i) ੳ group	(u)	ੳ ੳ ੳ
(ii) ਅ group	(a)	ਅ ਐ ਐ
(iii) ਏ group	(i)	ਏ ਈ ਏ

- (i) u ੳ — Like the second sound in the English word put.
 ū ੳ — Like the second sound in the English word boot.
 o ੳ — Like the second sound in the English word pole.
- (ii) a ਅ — Like the first sound in the English word about.
 ā ਅ — Like the first sound in the English word arm.
 æ ਐ — Like the second sound in the English word cat but slightly longer.
 ɔ ਐ — Like the second sound in the English word pot but slightly longer.
- (iii) i ਏ — Like the second sound in the English word sit.
 ī ਏ — Like the second sound in the English word deep.
- e ਏ — Like the second sound in the English word gate.

Since we had to follow the principle of one sound, one symbol, and since there are more sounds in Panjabi than there are letters in the English alphabet we had to add bars and dots to some of the English letters and to introduce new symbols æ and ɔ

A bar over the symbol (as in ā, ī, ū) shows that the sound is long.

A dot under a symbol (as in ɳ, ɲ, ɳ, ɳ) shows that the sound is produced by curling the tongue against the roof of the mouth. It is very important to produce these sounds in this way and not in the English way, otherwise there can be confusion. Without dots, t, d, n should be pronounced as in French and not as in English (Help should be sought from a teacher of French).

When h occurs after k, t, ʈ, c, p, (as in kh, th, ʈh, ch, chh, ph) it should not be pronounced as a separate sound but the sound preceding h should be pronounced with a strong puff of air.

The symbol ~ when placed over vowel letters indicates that the vowel is pronounced both through the nose and the mouth.

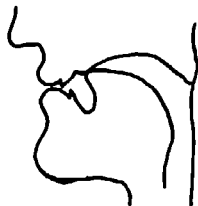
PRONUNCIATION OF PANJABI

t, th, d, dh, n, r, l

and

t, th, d, dh

Look at the following diagrams carefully and note the position of the tongue for pronunciation of the Panjabi sounds compared with that for the English sounds. If you want your spoken Panjabi to be properly understood, avoid pronouncing these sounds like the English t and d.

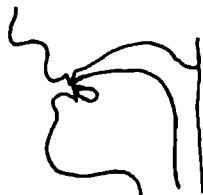
When you pronounce the English t and d, the tip and the upper side of your tongue touches the gumridge behind the upper teeth.

English t and d

It is important that when you pronounce the Panjabi t th d dh n r and l (ਤ ਠ ਡ ਢ ਣ ਰ ਲ) you should curl your tongue backward and the lower side of your tongue touch the hard palate.

Panjabi t th d dh n r l
ਤ ਠ ਡ ਢ ਣ ਰ ਲ

When you pronounce the Panjabi t, th, d, dh, ਤ ਠ ਡ ਢ the tip of your tongue should touch your teeth.

Panjabi t th d dh
ਤ ਠ ਡ ਢ

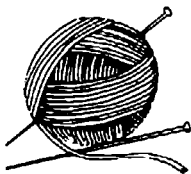
ਓ Ūrā U

ਉਠ

Ūṭh

Camel

ਉਨ

Un

Wool

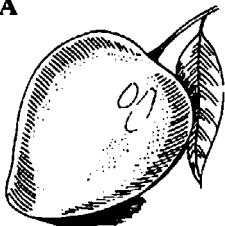
ਅ ਐਰਾ A

ਅੱਖ

Akh

Eye

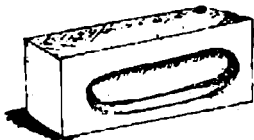

ਅੰਬ

Amb

Mango

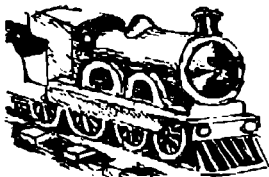
ਇ ਈਰੀ I

ਇੱਟ

Itṭ

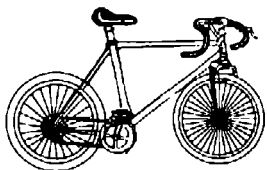
Brick

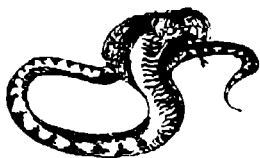
ਇੰਜਣ

Engine

ਸ Sassā S

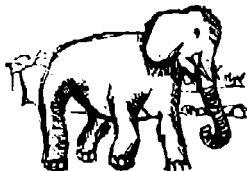

ਸਾਈਕਲ Sāikal Cycle

ਸੱਧ Sapp Snake

ਹ Hāhā H

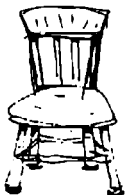

ਹਾਥੀ Hāthi Elephant

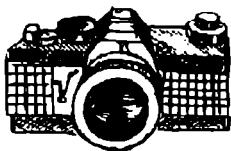

ਹੱਥ Hath Hand

ਕ Kakā K

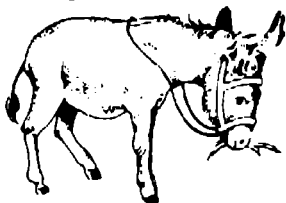

ਕੁਰਸੀ Kursi Chair

ਕੈਮਰਾ Kæmrā Camera

ਖ Khakhā Kh

ਖੋਤਾ Khotā Donkey

ਗ Gagā G

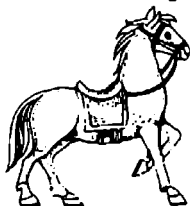

ਗਾਂ Gā Cow

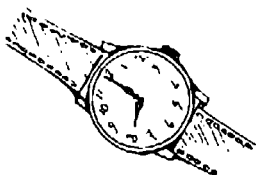

ਗਮਲਾ Gamlā Flowerpot

ਘ Ghaghā Gh

ਘੋੜਾ Ghorā Horse

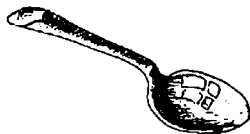
ਘੜੀ Gharī Watch

ਙ Ngangā Nga

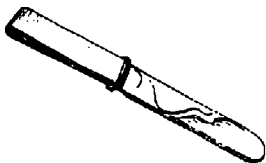

This letter is not used to begin a word

ਚ Chachā Ch

ਚਮਚਾ Chamchā Spoon

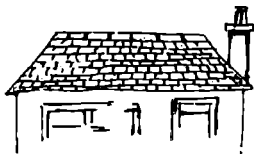

ਚਾਕੂ Chākū Knife

ਛ Chhachhā Chh

ਛਤਰੀ Chhatri Umbrella

ਛੱਤ Chhatt Roof

ਜ Jajjā J

ਜੱਗ

Jag

Jug

ਜੁੱਤੀ

Jutti

Shoes

ਝ Jhajhā Jh

ਝੰਡਾ

Jhandā

Flag

ਝੋਲਾ

Jholā

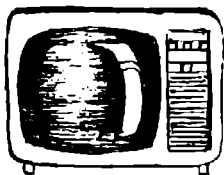
Bag

ਞ Njanjā Nja

This letter is not used to begin a word

ਟ ਟੈਕਾ ਟ

ਟੈਲੀਵਿਜਨ

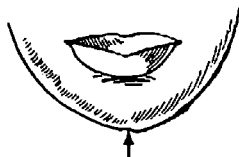
Television

ਟੈਲੀਫੋਨ

Telephone

ਠ ਠਾਠਾ ਠ

ਠੱਠੀ ਠੋਠੀ ਠਿਨ

ਡ ਡਾਡਾ ਡ

ਡਾਕੀਆ ਡਾਕੀਆ Postman

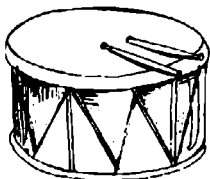

ਡੱਡੂ

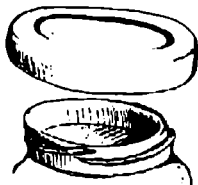
ਡਾਡਦੂ

Frog

ਢ Dhadhā Dh

ਢੋਲ Dhol Drum

ਢੱਕਣ Dhakkaṇ Lid

ਨ Nāṇā N

This letter is not used to begin a word

ਤ Tatā T

ਤਬਲਾ Tablā Drum

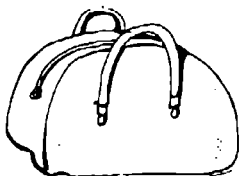
ਤਲਵਾਰ Talwār Sword

ਥ Thathā Th

ਥਰਮੋਸ

Thermos

ਥੈਲਾ

Thaelā

Bag

ਦ Dadā D

ਦਰਖਤ Darakhat

Tree

ਦੋਧੀ

Dodhi Milkman

ਧ Dhadhā Dh

ਧਾਗਾ

Dhāgā

Thread

ਧਮੋੜੀ

Dhamoṛī

Wasp

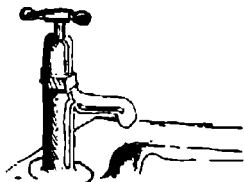
ਨ Nannā N

ਨੱਕ

Nakk

Nose

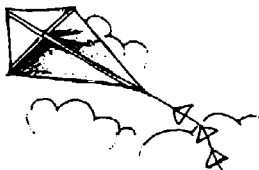

ਨਲਕਾ

Na|kā

Tap

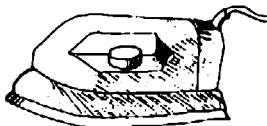
ਪ Papā P

ਪਤੰਗ

Patang

Kite

ਪ੍ਰੈਸ

Press

Iron

ਫ Phaphā Ph

ਫਲ

Phal

Fruit

ਫੁੱਲ

Phull

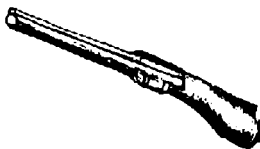
Flower

ਬ Babā B

ਬਸ

Bus

ਬੰਦੂਕ Bandūk Rifle

ਭ Bhabhā Bh

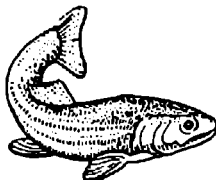

ਭੇਡ Bhed Sheep

ਮ Mamā M

ਮੁਰਗੀ Murgi Hen

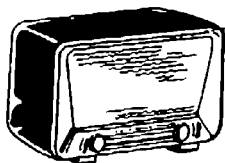
ਮੱਛੀ Machhī Fish

ਯ Yayā Y

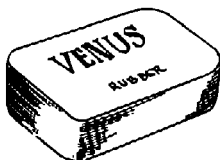
ਯੱਕਾ Yakkā Ace

ਰ Rarā R

ਰੇਡੀਓ

Radio

ਰਬੜ

Rabar Rubber

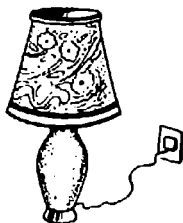
ਲ Lalā L

ਲੱਤ

Latt

Leg

ਲੈਂਪ

Lamp

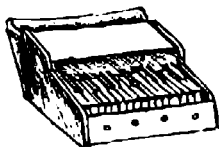
ਵ Wawā W

ਵਾਲ

Wāl

Hair

Musical

ਵਾਜਾ

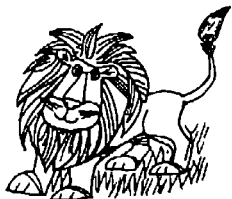
Wājā Instrument

ੜ Rārā R

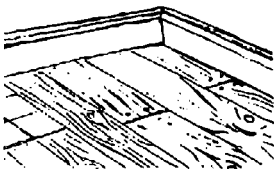

This letter is not used to begin a word

ਸ਼ Shashā Sh

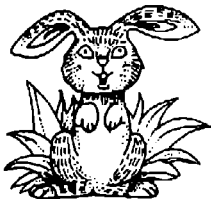

ਸ਼ੇਰ Sher Lion

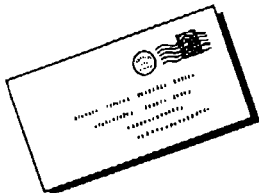

ਫ਼ਰਸ਼ Farsh Floor

ਖ਼ Khakhā kh

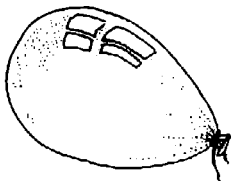

ਖ਼ਰਗੋਸ਼ Khargosh Rabbit

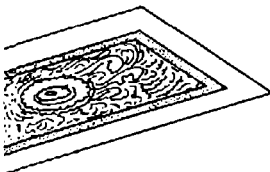

ਖ਼ਤ Khat Letter

ਗ਼ Gagā G

ਗ਼ੁਬਾਰਾ Gubārā Balloon

ਗ਼ਲੀਚਾ Galichā Carpet

ਜ਼ Zazā Z

ਜ਼ੈਬਰਾ

Zebra

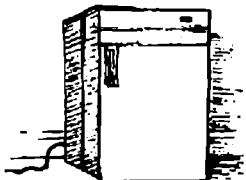
ਜ਼ਿਪ

Zip

ਫ਼ Fafā F

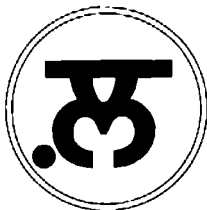
ਫ਼ੁਹਾਰਾ Fuhārā Fountain

ਫ਼ਰਿਜ

Fridge

ਲ਼ L

This letter is not used to begin a word

ਪੰਜਾਬੀ ਪੈਂਤੀ (Panjabi Alphabet)

We call Panjabi alphabet **ਪਾਇੰਤੀ** ਪੈਂਤੀ। ਪੈਂਤੀ also means thirty-five. There were originally ਪੈਂਤੀ letters in the Panjabi ਪੈਂਤੀ। That is why it is called ਪੈਂਤੀ। The thirty-five letters of the Panjabi Paṁtī are :

ੳ	ਅ	ੲ	ਸ	ਹ
ūṛā	æṛā	iri	sassā	hāhā
u	a	i	s	h
ਕ	ਖ	ਗ	ਘ	ਙ
kekā	khakhā	gagā	ghaghā	ngangā
k	kh	g	gh	nga
ਚ	ਛ	ਜ	ਝ	ਞ
chachā	chhachhā	jajā	jhajha	njanjā
ch	chh	j	jh	nja
ਟ	ਠ	ਡ	ਢ	ਣ
ṭṭkā	ṭhṭhā	ḍḍā	ḍhḍhā	ṇṇā
ṭ	ṭh	ḍ	ḍh	ṇ
ਤ	ਥ	ਦ	ਧ	ਨ
taṭā	thathā	daḍā	dhadhā	naṇā
t	th	d	dh	n
ਪ	ਫ	ਬ	ਭ	ਮ
papā	phaphā	babā	bhabhā	mamā
p	ph	b	bh	m
ਯ	ਰ	ਲ	ਵ	ੜ
yayā	rārā	lulā	wawā	rārā
y	r	l	v	r

ੳ, ਅ and ੲ are called swar ਸਵਰ (Vowels) and the rest are called Vianjan ਵਿਅੰਜਨ (Consonants). Five extra ਵਿਅੰਜਨ have been produced by putting a dot under the Letter. There are

ਸ਼	ਖ਼	ਗ਼	ਜ਼	ਫ਼
shashā	khakhā	gagā	zazā	faṭā
sh	kh	g	z	f

ਪੰਜਾਬੀ ਪੈਂਤੀ

ੳ	ਅ	ੲ	ਸ	ਹ
ਕ	ਖ	ਗ	ਘ	ਙ
ਚ	ਛ	ਜ	ਝ	ਞ
ਟ	ਠ	ਡ	ਢ	ਣ
ਤ	ਥ	ਦ	ਧ	ਨ
ਪ	ਫ	ਬ	ਭ	ਮ
ਯ	ਰ	ਲ	ਵ	ੜ
ਸ਼	ਖ਼	ਗ਼	ਜ਼	ਫ਼

At this stage you need not pay any attention to ਙ, ਞ, ਭ and ਗ਼. Most Punjabis never use them in their speech. However, like them, you should be familiar with these letters in order to read those who do use them.

Can you identify these letters now?

ਅ	ਛ	ਵ	ਣ	ਟ
ਢ	ਠ	ਏ	ਓ	ਘ
ਜ	ਲ	ਤ	ਗ	ਯ
ਰ	ਹ	ਮ	ਚ	ਸ
ਖ	ਕ	ਧ	ਙ	ਨ
ੜ	ਬ	ਦ	ਪ	ਵ
ਥ	ੜ	ਫ	ਡ	ਭ
ਲ	ਸ਼	ਗ਼	ਫ਼	ਖ਼
		ਜ਼		

Mukta (a) ਮੁਕਤਾ No Sign

ਬਸ Bus to finish	ਘਰ Ghar House	ਸੱਪ Sapp Snake
ਕੱਪ Cup	ਜਗ Jug	ਕਮਲ Kamal
ਹਨ Han are	ਵੱਲ Wal towards	ਕਣਕ Kanak Wheat
ਸਨ San were	ਸਭ Sabh all	ਮਟਰ Matar Peas
ਜਲ Jal Water or burn	ਰੱਖ Rakh to put	ਸੜਕ Sarakh Road
ਚੱਲ Chal Go	ਦਸ Das Ten	ਪਰਬਤ Parbat Mountain
ਫੜ Far Catch	ਗਰਮ Garam hot	ਦਰਦ Dard Pain

ਕਰ
Kar
to do

ਗੱਲ
Gal
Talk

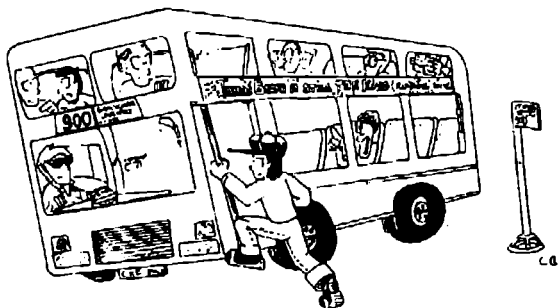
ਤਰ
Tar
Swim or
Cucumber

ਗਲਤ
Galat
Wrong

ਨਰਮ
Naram
Soft

ਫ਼ਰਸ਼
Farsh
Floor

ਬਸ ਕਰ। ਘਰ ਚੱਲ। ਗੱਲ ਕਰ। ਹੱਥ ਫੜ।
ਕੱਪ ਫੜ। ਬਸ ਫੜ ਘਰ ਵੱਲ ਚੱਲ। ਚੱਲ ਗੱਲ
ਕਰ। ਕੱਪ ਰੱਖ। ਹੱਥ ਗਰਮ ਕਰ। ਸਭ ਘਰ ਹਨ।
ਕਮਲ ਫਲ ਕੱਟ।

ਬਸ ਫੜ ਘਰ ਵੱਲ ਚੱਲ।

Kannā (ā) ਕੰਨਾ (ਾ)

as in arm, charm, farm

Kanna makes the sound longer

ਅ + ਾ ਆ ā Come

ਜ + ਾ ਜਾ Jā Go

ਖ + ਾ ਖਾ Khā Eat

ਗ + ਾ ਗਾ Gā Sing

ਨ + ਾ ਨਾ Nā No

ਕਾਰ

Car

ਹਾਰ

Hār

Necklace

ਬਾਲਕ

Bālak

Child

ਚਮਚਾ

Chamchā

Spoon

ਗੰਜਰ

Gājar

Carrot

ਜਾਲ

Jāl

Net

ਧਾਗਾ

Dhāgā

Thread

ਪਾਰਕ

Ṣark

Park

ਚਾਰ

Chār

Four

ਚਾਚਾ

Chūchū

Uncle

ਵਾਜਾ

Wājā

Harmonium

ਹਰਾ

Harā

Green

ਰਾਤ

Rāt

Night

ਮਾਮਾ

Māmā

(mother's brother)

Uncle

ਕਾਲਾ

Kālā

Black

ਹਵਾ

Hawā

Air

ਚਾਹ

Chāh

Tea

ਨਾਨਾ

Nānā

(mother's father)

ਪਾਲਾ

Pālā

Cold

ਪਤਾ

Patā

Address

ਰਾਗ

Rāg

Song

ਬਾਬਾ

Bābā

Grandfather

ਸਾਲਾ

Sālā

(wife's brother)

ਚਲਾ

Chalā

Drive

ਸਾਫ਼	ਦਾਦਾ	ਵਜਾ
Sāf	Dādā	Wajā
Neat	Grandfather	to play
ਘਾਹ	ਭਾਰਾ	ਅਚਾਰ
Ghāh	Bhārā	Achār
Grass	Heavy	Pickle
ਮਕਾਨ	ਆਰਾ	ਤਬਲਾ
Makān	Ārā	Tablā
House	Saw	Indian drum
ਅਨਾਰ	ਤਾਰਾ	ਚਮਕਦਾ
Anār	Tārā	Chamkdā
Pomegranate	Star	Shines

ਸ਼ਾਮ ਘਰ ਆ। ਸਾਬਣ ਨਾਲ ਹੱਥ ਸਾਫ਼ ਕਰ।
ਖਾਣਾ ਖਾ। ਅਰਾਮ ਕਰ। ਮਕਾਨ ਸਾਫ਼ ਰੱਖ। ਚਾਚਾ
ਆ। ਫਲ ਖਾ। ਰਾਗ ਗਾ। ਅੱਜ ਨਾ ਜਾ। ਕਾਕਾ
ਆ। ਗਾਜਰ ਨਾ ਖਾ। ਧਾਗਾ ਕੱਟ। ਮਾਮਾ ਅੱਜ
ਨਾ ਜਾ। ਕਾਰ ਚਲਾ।

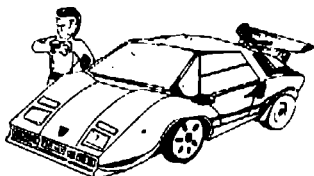
ਸਾਬਣ ਨਾਲ ਹੱਥ ਸਾਫ਼ ਕਰ।

Sihārī (i) ਸਿਹਾਰੀ (f)

as in will, kill. It is a short sound.

ਹਿਰਨ Hiran Deer	ਦਿਨ Din Day	ਹਿੱਲ Hill to move	ਰਿੱਛ Richh Bear
ਸਿਰ Sir Head	ਦਿਲ Dil Heart	ਹਿਲਾ Hilā Move	ਸਿੱਖ Sikh to learn
ਲਿਖ Likh to write	ਮਿਣ Min to measure	ਪਿਤਾ Pitā Father	ਕਿਸਦਾ Kisdā whose
ਗਿਣ Gin to count	ਇੱਕ Ik One	ਧਿਆਨ Dhiān care	ਕਿਤਾਬ Kitāb Book

ਕਿਰਨ ਤਬਲਾ ਸਿੱਖ। ਹਿਰਨ ਫੜ। ਦਸ ਤਕ
ਗਿਣ। ਨਹਿਰ ਵੱਲ ਨਾ ਜਾ। ਕਿਤਾਬ ਲਿਆ।
ਹਿੱਲ ਨਾ। ਕਿਰਪਾਲ ਖਾਣਾ ਖਾ। ਨਿਰਮਲ ਧਿਆਨ
ਨਾਲ ਕਾਰ ਚਲਾ। ਬਸ ਵਿੱਚ ਘਰ ਜਾ।

ਨਿਰਮਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਕਾਰ ਚਲਾ।

Bihārī (ī) ਬਿਹਾਰੀ (ੀ)

as in week, seen. It is a long sound.

ਹਾਥੀ
Hāthī
Elephant

ਹੀਟਰ
Heater

ਘੜੀ
Gharī
Watch

ਸੀਟੀ
Sīṭī
Whistle

ਮਾਸੀ
Māsi
Aunt (mother's sister)

ਚਾਚੀ
Chāchī
Aunt (father's younger brother's wife)

ਪਾਣੀ
Pāṇī
Water

ਤਾਈ
Tāi (father's elder brother's wife)

ਗੀਤ
Gīt
Song

ਦਾਦੀ
Dādī
Grand Mother (father's mother)

ਕਾਲੀ
Kālī
Black

ਨਾਨੀ
Nānī
Grand Mother (mother's mother)

ਪੀ
Pi
Drink

ਹਰੀ
Harī
Green

ਆਈ
Āi
Came

ਗਈ
Gai
Went

ਸਬਜ਼ੀ
Sabzi
Vegetable

ਛਤਰੀ
Chhatrī
Umbrella

ਸਰਦੀ
Sardi
Cold

ਵੀ
Wi
Also

ਕੁੰਜੀ
Kunjī
Key

ਕਾਫ਼ੀ
Coffee

ਦਾਦੀ ਆਈ। ਨਾਨੀ ਵੀ ਆਈ। ਮਾਸੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ
ਆਈ। ਪਰ ਚਾਚੀ ਜਹਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਆਈ। ਤੀਲੀ
ਨਾਲ ਹੀਟਰ ਜਗਾ। ਗਰਮ ਕਾਫ਼ੀ ਪੀ। ਹਰੀ
ਸਬਜ਼ੀ ਖਾ।

ਗੀਤਾ ਦੀ ਤਾਈ ਆਈ। ਸ਼ੀਲਾ ਗੀਤ ਗਾ। ਸੀਟੀ
ਨਾ ਵਜਾ।

ਗਰਮ ਕਾਫ਼ੀ ਪੀ।

Aunkar (u) ਔਂਕੜ (_)

as in full, pull. It is a short sound.

ਫੁੱਲ
Phul
Flower

ਗੁਲਾਬ
Gulāb
Rose

ਕੁਲਫੀ
Kulfi
Ice-cream

ਮੁਰਗੀ
Murgi
Hen

ਕੁਰਸੀ
Kursi
Chair

ਮੁੜ
Mur
Come back
Turn

ਜੁਰਾਬ
Jurāb
Socks

ਉਹ
Oh
(He, She, That)

ਖੁਸ਼
Khush
Happy

ਸੁਣ
Sun
Listen

ਰੁਸ
Rus
to get angry

ਉਡਦਾ
Ud-da
Flies

ਬੁਣ
Bun
Knit

ਪੁਲ
Pul
Bridge

ਤੁਰ
Tur
Walk

ਸੁਖ
Sukh
Comfort

ਤੁਹਾਡਾ
Tuhāḍā
Yours

ਜ਼ੁਕਾਮ
Zukām
Cold

ਰਾਮ ਗੱਲ ਸੁਣ। ਮੁੜ ਆ। ਕਾਕਾ ਰੁਸ ਨਾ। ਇੱਕ
ਗੁਲਾਬ ਦਾ ਫੁੱਲ ਲਿਆ। ਕੁਲਫੀ ਨਾ ਖਾ। ਜੁਰਾਬ
ਬੁਣ। ਘਰ ਵੱਲ ਤੁਰ ਚੱਲ। ਪੁਲ ਵੱਲ ਨਾ ਜਾ।

Dulāikar (ū) ਦੁਲੈਂਕੜ (ੂ)

as in moon, soon, food. It is a long sound.

ਬੂਟਾ
Būṭā
Plant

ਚਾਕੂ
Chākū
Knife

ਮੂਲੀ
Mūli
Radish

ਸੂਈ
Sūi
Needle

ਹੂਵਰ
Hoover

ਝਾੜੂ
Jhārū
Broom

ਕਬੂਤਰ
Kabūtar
Pigeon

ਲੂਟਨ
Luton
(city in U.K.)

ਆਲੂ
Ālū
Potato

ਗਊ
Gau
Cow

ਸੂਰਜ
Sūraj
Sun

ਲੂਣ
Lūṇ
Salt

ਝੂਠ
Jhūṭh
Lie

ਸਕੂਲ
School

ਧੂੜ
Dhūr
Dust

ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਆਲੂ ਛਿੱਲ। ਸਕੂਲ ਜਾ। ਹੂਵਰ ਕਰ।
ਮੂਲੀ ਨਾ ਖਾ। ਬੂਟਾ ਲਾ। ਚਾਕੂ ਲਿਆ। ਸੂਰਜ
ਛੁਪ ਗਿਆ। ਕਬੂਤਰ ਫੜ। ਗਊ ਦੀ ਪੂਛ ਨਾ
ਫੜ। ਦਾਲ ਵਿੱਚ ਲੂਣ ਪਾ। ਬੂਟ ਪਾਲਿਸ਼ ਕਰ।
ਸੂਈ ਵਿੱਚ ਧਾਗਾ ਪਾ। ਸੂਈ ਨਾਲ ਕਮੀਜ਼ ਸੀ।
ਦਰੀ ਦੀ ਧੂੜ ਝਾੜ।

Lāvā (e) ਲਾਵਾਂ (ੇ)

as in rain, pain

ਕੇਲਾ

Kelā

Banana

ਸ਼ੇਰ

Sher

Lion

ਭੇਡ

Bhed

Sheep

ਸੇਬ

Seb

Apple

ਮੇਲਾ

Melā

Fair

ਹਰੇ

Hare

Green

ਟਰੇਨ

Train

ਤਾਰੇ

Tāre

Stars

ਅਤੇ

Ate

And

ਰੇਲ

Rail

ਸਾਰੇ

Sāre

All

ਕਪੜੇ

Kapre

Clothes

ਤੇਲ

Tel

Oil

ਸਾਡੇ

Sāde

Ours

ਨਿਆਣੇ

Niāṇe

Children

ਛੋੜ

Chher

Touch

ਭਾਰੇ

Bhāre

Heavy

ਨੀਲੇ

Nile

Blue

ਤੁਹਾਡੇ

Tuhāde

Yours

ਬੇਟਾ

Beṭā

Son

ਬੋਟੀ

Beṭī

Boat

ਬਲੇਡ

Blade

ਖੇਡ

Khed
Game

ਵੇਖਣਾ

Wekhṇā
To look

ਰਾਮੇਸ਼

Rāmesh

(name of a boy)

ਕਮਲੇਸ਼

Kamlesh

(name of a girl)

ਵੇਚਣਾ

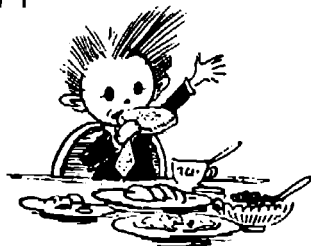
Wechṇā
To sell

ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਘਰ ਆਣਾ ਅਤੇ ਰਾਤ ਦਾ ਖਾਣਾ ਸਾਡੇ
ਨਾਲ ਖਾਣਾ। ਫੇਰ ਲੂਟਨ ਟਰੇਨ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ।

ਸੇਬ ਖਾ। ਸਾਰੇ ਕੇਲੇ ਨਾ ਖਾਣਾ। ਰਾਮੇਸ਼ ਅਤੇ
ਕਮਲੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਮੇਲਾ ਦੇਖਣ ਜਾਣਾ।

ਤੇਲ ਨਾਲ ਮਾਲਿਸ਼ ਕਰ। ਬਲੇਡ ਨਾ ਛੇੜ। ਮੇਲੇ
ਜਾ। ਸ਼ੇਰ ਵੱਲ ਵੇਖ। ਤਾਰੇ ਗਿਣ। ਅੱਜ ਨੀਲੇ
ਕਪੜੇ ਪਾ ਕੇ ਸਕੂਲ ਜਾ।

ਮਨਦੀਪ ਟਰੇਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਪਰ ਮੇਜਰ ਸਾਈਕਲ
ਤੇ ਆਇਆ।

Dulāvā (æ) ਦੁਲਾਵਾਂ (੐)

as in fat, hat, cat

ਬੈਗ Bag	ਕੈਮਰਾ Camera	ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ Television
ਪੈਰ Pær Foot	ਪੈਦਲ Pædal on foot	ਸੈਂਤੀ Sæntī Thirty-seven
ਐਤਵਾਰ Ætwār Sunday	ਮੈਲਾ Mælā Dirty	ਸੈਨਕ Sænak Soldier
ਸੈਰ Sær Walk	ਮੈਲੇ Mæle Dirty (Plural of ਮੈਲਾ)	ਮੈਦਾਨ Mædān Ground
ਭੈਣ Bhæn Sister	ਹੈ Hæ is	ਬੈਠ Bæth To sit

ਸੁਖਦੇਵ ਦੇ ਕਪੜੇ ਮੈਲੇ ਹਨ। ਨਿਆਣੇ ਐਤਵਾਰ ਸਕੂਲ ਨਾ ਗਏ। ਕੈਮਰਾ ਠੀਕ ਕਰ। ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਨਿਆਣੇ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਬਹੁਤ ਦੇਖਦੇ ਹਨ।

ਭੈਣ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰ। ਮੈਲੇ ਕਪੜੇ ਨਾ ਪਾ। ਤੁਹਾਡੇ ਬੈਗ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੈ? ਅੱਜ ਸੂਰਜ ਚਮਕਦਾ ਹੈ।

Horā (o) ਹੋੜਾ (~)

as in boat, goat

ਘੋੜਾ Ghorā Horse	ਕੋਟ Coat	ਖੋਤਾ Khotā Donkey
ਮੋਰ Mor Peacock	ਮੋਟਾ Motā Fat	ਖਾਓ Khāo Eat
ਕੋਲ Kol Near	ਰੋਟੀ Roti Chapati	ਪਾਓ Pao Wear
ਸ਼ੋਰ Shore Noise	ਬੋਲ Bol Speak	ਮੋਤੀ Moti Pearl

ਸਾਡਾ ਤੋਤਾ ਉਡਦਾ ਹੈ। ਤੋਤਾ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਘੋੜਾ ਤੇਜ਼ ਚੱਲਦਾ ਹੈ।

ਅੱਜ ਕੋਟ ਪਾਓ, ਸਰਦੀ ਹੈ। ਝੂਠ ਨਾ ਬੋਲ। ਰਾਮੇਸ਼
ਦਾ ਭਰਾ ਮੋਟਾ ਹੈ।

ਘੋੜੇ ਵੱਲ ਵੇਖੋ, ਉਹ ਹਰਾ ਘਾਹ ਚਰਦਾ ਹੈ। ਖੋਤਾ
ਹਿਣਕਦਾ ਹੈ। ਹੀਟਰ ਕੋਲ ਬੈਠ। ਸ਼ੋਰ ਨਾ ਪਾ।

Kanṛā (੭) ਕਨੌੜਾ (੮)

as in taught, fought, caught

ਪੌੜੀ	ਹਥੌੜਾ	ਫੌਜੀ
Pōṛī	Hathṛā	Fōjī
Ladder	Hammer	Soldier
ਕੌਲੀ	ਰੌਲਾ	ਪੌਣਾ
Kōlī	Rōlā	Pōṇā
Dish	Noise	੩ 4
ਕੌਣ	ਕੌੜੀ	ਦੌੜ
Kōṇ	Kōṛī	Dor
Who	Bitter	Run
ਸੌ	ਔਖਾ	ਫੌਜ
Sō	Ōkhā	Fōj
Hundred	Difficult	Army

ਮੌਸਮ
Mōsam
Weather

ਮੌਤ
Mōt
Death

ਕੌਲੀ ਵਿੱਚ ਦਾਲ ਪਾ। ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਰੌਲਾ ਨਾ
ਪਾ। ਦਾਲ ਕੌੜੀ ਹੈ। ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਦੀ
ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਪੌਣਾ ਜਗ ਭਰ। ਦੇਰ
ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਦੌੜ ਕੇ ਚੱਲ। ਕੁਲਦੀਪ
ਦੇ ਘਰ ਅੱਜ ਕੌਣ ਆਇਆ ਹੈ? ਹਥੌੜੇ ਨਾਲ
ਮੇਖ ਠੋਕ। ਪੌੜੀ ਲਾ ਕੇ ਕੋਠੇ ਤੇ ਜਾ। ਸੌ ਮੀਲ
ਸਾਈਕਲ ਤੇ ਜਾਣਾ ਔਖਾ ਹੈ।

Adhikk ਅੱਧਕ (ੜ)

ੜ doubles the sound of the following consonant in the word.
It sometimes changes the meaning of the words.

ਕੁੱਤਾ
Kuttā
Dog

ਅੱਖ
Akkh
Eye

ਇੱਟ
Itt
Brick

ਨੱਕ
Nakk
Nose

ਅੱਜ
Ajj
Today

ਬਿੱਲੀ
Billi
Cat

ਹੱਸ
Hass
Laugh

ਪੱਕਾ
Pakkā
Fast, Hard

ਮਿੱਠਾ
Mitthā
Sweet

ਦੁੱਧ
Duddh
Milk

ਗੱਡੀ
Gaddi
Train

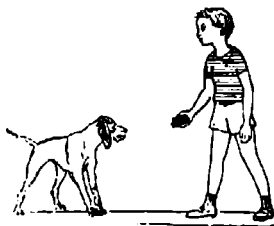
ਜੱਗ
Jug

ਸੱਪ
Sapp
Snake

ਚੁੱਤੀ
Jutti
Shoes

ਮੱਖੀ
Makkhi
Fly

ਕੁਲਬੀਰ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਆਈ। ਜੱਗ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ
 ਪਾ। ਨੱਕ ਸਾਫ਼ ਕਰ। ਅੱਜ ਮਨਦੀਸ਼ ਨੇ ਦੁੱਧ ਨਹੀਂ
 ਪੀਤਾ। ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤਾ ਨਾ ਹੱਸ। ਕੁੱਤਾ ਇੱਕ
 ਬਹੁਤ ਪਿਆਰਾ ਜਾਨਵਰ ਹੈ। ਇੱਟ ਨਾ ਮਾਰ। ਅੰਬ
 ਮਿੱਠਾ ਫਲ ਹੈ। ਅੰਗੂਰ ਖੱਟੇ ਹਨ। ਰਸ਼ਵੀਰ ਮੇਰਾ
 ਪੱਕਾ ਮਿੱਤਰ ਹੈ। ਅੱਜ ਮੇਰੀ ਸੱਜੀ ਅੱਖ ਵਿੱਚ
 ਦਰਦ ਹੈ। ਦਰਖਤ ਦੇ ਪੱਤੇ ਸੁੱਕ ਗਏ। ਉਸ ਦੀ
 ਜੁੱਤੀ ਛੁੱਟੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਐਤਵਾਰ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ
 ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਛੁੱਟੀ ਹੈ।

Ṭippee ਟਿੱਪੀ (°)

Ṭippee ° gives the sound of a mild 'n'. It nasallises the vowel sound with which it is used. Ṭippee is used with those words which have symbols either in the beginning or below the words (e.g. f, - , °). Ṭippee is also used with words having Mukta.

ਮੁੰਡਾ
Mundā
Boy

ਇੰਜਣ
Engine

ਦੰਦ
Dand
Teeth

ਸਿੰਗ
Sing
Horn

ਸੁੰਦਰ
Sundar
Beautiful

ਢੁੰਡ
Dhūṇḍ
Search

ਸਿੰਘ
Singh
(name of a boy)

ਸੁੰਘ
Sungh
Smell

ਅੰਬ
Amb
Mango

ਪਿੰਡ
Pind
Village

ਖੰਡ
Khand
Sugar

ਚੁੰਜ
Chunj
Beak

ਸਿੰਜ
Sinj
To water

ਅੰਗੂਰ
Angūr
Grapes

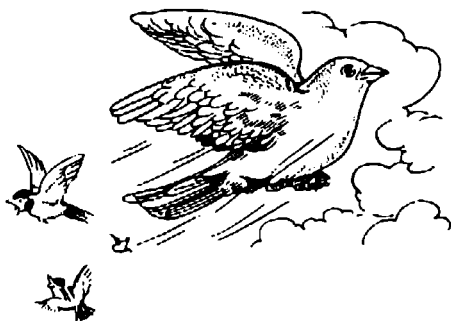
ਪੰਛੀ
Panchhi
Bird

ਚੰਗਾ
Changā
Good

ਧੁੰਦ
Dhund
Fog

ਪਤੰਗ
Patang
Kite

ਅੰਬ ਚੁਪ। ਫੁੱਲ ਸੁੰਘ। ਮੇਰੇ ਚਾਚਾ ਜੀ ਦੇ ਮੁੰਡੇ
 ਦਾ ਨਾਮ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਹੈ। ਪੰਛੀ ਦਰਖਤ ਤੇ ਬੈਠੇ
 ਹਨ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਦੀ ਭੈਣ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਗਈ।
 ਪੰਛੀ ਉਡ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੱਕਰੀ ਦੇ ਦੋ ਸਿੰਗ ਹੁੰਦੇ
 ਹਨ। ਠੰਢ ਵਿੱਚ ਨਾ ਜਾ। ਕੁਲਬੀਰ ਇੱਕ ਚੰਗੀ
 ਕੁੜੀ ਹੈ।

ਪੰਛੀ ਉਡ ਰਹੇ ਹਨ।

Bindī ਬਿੰਦੀ (◌̣)

Bindī (◌̣) also gives the sound of mild 'n'. It too nasallises the vowel sound with which it is used. Bindī is used with ' , ' , ' , ' and ' . Where the Bindī does not give any 'n' sound but simply nasallises a vowel; we indicate it by placing the ~ symbol above the vowel.

ਗਾਂ	ਕਾਂ	ਅਾਂਡਾਂ
Gạ̄	Kạ̄	Āḍạ̄
Cow	Crow	Egg
ਮਾਂ	ਨੀਂਦ	ਭਾਂਡੇ
Mạ̄	Nīḍ	Bhāḍe
Mother	Sleep	Utensils
ਛਾਂ	ਗੇਂਦ	ਸਾਂਗ
Chhạ̄	Gēḍ	Sāṅg
Shade	Ball	Copy
ਹਾਂ	ਕਿਉਂ	ਕੈਂਚੀ
Hạ̄	Kiụ̄	Kạ̄echi
Yes	Why	Scissors

ਕਾਂ ਇੱਕ ਚਲਾਕ ਪੰਛੀ ਹੈ। ਗਾਂ ਦੇ ਚਾਰ ਬਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਨੀਂਦ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਗੇਂਦ ਨਾਲ ਖੇਡ। ਅਾਂਡੇ ਦਾ ਆਮਲੇਟ ਬਣਾ। ਭਾਂਡੇ ਸਾਫ਼ ਕਰ। ਕੈਂਚੀ ਨਾਲ ਧਾਗਾ ਕੱਟ। ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਕੂਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਆਈ।

Rara (R) in the foot of a letter ਪੈਰੀਂ ਰਾਰਾ (२)

When R (२) is written as a sub-script below another letter it is called the ਰ in the foot. Here it is important to remember that the vowel symbol used with the upper symbol is pronounced after the ਰ. For example, in the word ਕ੍ਰੋਧ the o sound of the symbol २ is pronounced after ਰ.

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ	ਅਪ੍ਰੈਲ	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
Shrimān	April	Amritsar
Sir		A city in India

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ	ਇਸਤ੍ਰੀ	ਪ੍ਰਾਂਤ
Shrimatī	Istri	Prāt
Madam	Woman or Press	Province

ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ	ਅੰਗਰੇਜ਼	ਪ੍ਰੀਖਿਆ
Krishan	Angrez	Prīkhlā
(name of a person)	English Man	Examination

ਕ੍ਰੋਧ	ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ	ਪ੍ਰਵੀਨ
Krodh	Programme	Previn
Anger		(name of a girl)

ਸਭ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ। ਕ੍ਰੋਧ ਨਾ ਕਰ। ਪ੍ਰਵੀਨ ਸਾਡੇ ਘਰ ਆਈ। ਸਾਈਮਨ ਇੱਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਮੁੰਡਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅਪ੍ਰੈਲ ਵਿੱਚ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇਖਣ ਲਈ ਗੁਰਦਵਾਰੇ ਗਏ।

Hāhā at the end of a word. ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਹ

ਹ at the end of a word in Panjabi is not pronounced. Such words are pronounced with a high tone. Some of these words commonly used in Panjabi are given below :

ਚਾਹ, ਰਾਹ, ਇਹ, ਉਹ, ਮੀਂਹ, ਲਾਹ, ਮੂੰਹ, ਕੜਾਹ, ਤੀਹ,
ਵੀਹ, ਸਾਹ, ਗਵਾਹ

We mark the high tone symbol / . Pronounce these words as :

ਚਾਹ	ch ^á	ਮੂੰਹ	m ^ū
ਰਾਹ	r ^á	ਕੜਾਹ	ka ^r á
ਇਹ	é	ਤੀਹ	tí
ਉਹ	ó	ਵੀਹ	wí
ਮੀਂਹ	m ^í	ਸਾਹ	sá
ਲਾਹ	l ^á	ਗਵਾਹ	ga ^v á

Pronounce these words without any ਹ/H/ but with high tone. Ask a native speaker of Panjabi to pronounce these words and imitate him or her.

In the foot of a letter. ਪੈਰ ਵਿੱਚ ਹ/H/(ੂ)

ਹ symbol used as a subscript or ਹ in the foot as it is called, is not pronounced in Panjabi. Most (but not all) Panjabi words with 'h/ਹ in the foot' are pronounced with high tone. Again, imitate the native speaker in Panjabi.

ਪੜ੍ਹ	páṛ	(to read)	ਬੰਨ੍ਹ	bánn	(to tie)
ਚੜ੍ਹ	cháṛ	(to climb)	ਆਲ੍ਹਣਾ	álaṇā	(nest)
ਜੜ੍ਹ	jáṛ	(root)	ਗੱਲ੍ਹ	gáll	(cheek)

ਪੱਗੜੀ ਬੰਨ੍ਹ। ਦਰਖਤ ਤੇ ਨਾ ਚੜ੍ਹ। ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ
ਪੜ੍ਹ। ਇਸ ਬੂਟੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਲੰਮੀ ਹੈ।

Page	Panjabi	Panjabi in Roman Script	Meaning
27	ਸ਼ਾਮ ਸਾਬਣ ਨਾਲ ਖਾਣਾ ਅਰਾਮ ਕਾਕਾ ਅੱਜ ਰੱਖ ਕੱਟ	Shām sābaṇ nāl Khāṇā arām Kākā ajj rakh cut	name of a boy soap with to eat, meal rest male child today to keep/to put to cut
28	ਕਿਰਨ ਤਕ ਨਹਿਰ ਲਿਆ ਕਿਰਪਾਲ ਨਿਰਮਲ ਬਸ ਵਿੱਚ	Kiran tak nehar liā Kirpāl Nirmal bus wich	name of a girl up to, to see canal to bring name of a boy/girl name of a boy/girl bus in
30	ਪਰ ਜਹਾਜ਼ ਤੀਲੀ ਜਗਾ ਗੀਤਾ ਸ਼ੀਲਾ ਵਜਾ	par jahaz tili jagā Gītā Shilā wajā	but aeroplane match-stick to light name of a girl name of a girl blow
31	ਰਾਮ	Rām	name of a boy
32	ਦਾ, ਦੀ, ਦੇ, ਦੀਆਂ ਛਿੱਲ ਲਾ ਛੁਪ ਗਿਆ ਪੂਛ	Dā/di/de/diān chhill lā chhup giā pūchh	of peel to plant/put has set tail

Page	Panjabi	Panjabi in Roman Script	Meaning
	ਦਾਲ	dāl	pulse
	ਪਾ	pā	to put on, to put
	ਪਾਲਿਸ਼	pālish	polish
	ਕਮੀਜ਼	kamiz	shirt
	ਸੀ	si	to sew, was
	ਦਰੀ	dari	carpet
	ਝਾੜ	jhār	dust off
	ਧੂੜ	dhūr	dust
34	ਆਣਾ	āṇā	to come
	ਫੇਰ	fer	then
	ਦੇਖਣ	dekhaṇ	to see
	ਜਾਣ	jāṇ	to go
	ਮਾਲਿਸ਼	mālish	massage
	ਮਨਦੀਪ	Mandeep	name of a boy/girl
	ਮੇਜਰ	Major	name of a boy
	ਤੇ	te	on
35	ਸੁਖਦੇਵ	Sukhdev	name of a boy/girl
	ਗਏ	gae	went
	ਠੀਕ	ṭhik	mend, repair, alright
	ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ	ajj-kāll	these days
	ਬਹੁਤ	bōhat	a lot
	ਦੇਖਦੇ	dekhde	watch, see
	ਪਿਆਰ	piār	love
	ਕੀ	ki	what
36	ਤੋਤਾ	tolā	parrot
	ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ	bol rihā hæ	is speaking
	ਤੇਜ਼	tez	fast
	ਚੱਲਦਾ ਹੈ	chaldā hæ	goes/walks
	ਭਰਾ	bhrā	brother
	ਚਰਦਾ ਹੈ	chardā hæ	eats
	ਵੇਖੋ	wekho	look/see

Page	Panjabi	Panjabi in Roman Script	Meaning
37	ਹਿਣਕਦਾ ਲੜਾਈ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਭਰ ਦੇਰ ਇਸ ਲਈ ਕੁਲਦੀਪ ਆਇਆ ਹੈ ਮੇਖ ਠੋਕ ਕੋਠਾ, ਕੋਠੇ ਮੀਲ	hiṇkdā laṛāi mōt ho gai bhar der is lai Kuldip āiā hae mekh ṭhok koṭhā/koṭhe mil	neighs battle/fight died fill late therefore name of a boy/girl has come nail to hammer roof/house mile
39	ਕੁਲਬੀਰ ਮਨਦੀਸ਼ ਪੀਤਾ ਕਲਾਸ ਪਿਆਰਾ ਜਾਨਵਰ ਮਾਰ ਅੰਗੂਰ ਖੱਟੇ/ਖੱਟਾ ਰਸਵੀਰ ਮੇਰਾ ਮਿੱਤਰ ਸੱਜੀ ਪੱਤੇ ਸੁੱਕ ਛੋਟੀ ਛੁੱਟੀ ਚੁਪ ਜੀ	Kulbir Mandeesh pitā class piārā jānwar mār angūr khaṭṭe/khaṭṭā Rashvir mera mittar sajji patte sukk chhoṭi chhuṭi chūp ji	name of a boy/girl name of a boy/girl drank class lovely animal to kill grapes sour name of a boy/girl my friend right leaves dry small/younger holiday suck used for respect
41			

Page	Panjabi	Panjabi in Roman Script	Meaning
	ਨਾਮ	nām	name
	ਗਈ	gai	went
	ਬਕਰੀ	bakri	goat
	ਕੁੜੀ	kuṛī	girl
	ਦੋ	do	two
42	ਚਲਾਕ	chalāk	clever
	ਥਣ	ṭhaṇ	teats
	ਮੈਨੂੰ	mænū	to me
	ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ	nahī āuṇḍī	does not come
	ਖੇਡ	kheḍ	play
	ਆਮਲੇਟ	āmleṭ	omlette
	ਕੁਲਵਿੰਦਰ	Kulwinder	name of a boy/girl
43	ਪ੍ਰੇਮ	prem	love
	ਵੱਡਾ	waddā	big, elder
	ਸ਼ਹਿਰ	shehr	city
	ਵਿਸਾਖੀ	visākhi	Panjabi festival
	ਗੁਰਦਵਾਰਾ	gurdwārā	Sikh temple
44	ਰਾਹ	rā	path
	ਇਹ	cih (ੳ)	this
	ਉਹ	oh (ੳ)	that
	ਮੀਂਹ	mī	rain
	ਲਾਹ	lā	to put down
	ਮੂੰਹ	mū	mouth
	ਕਤਾਹ	kaṛā	Indian sweet
	ਤੀਹ	ṭī	thirty
	ਵੀਹ	wī	twenty
	ਸਾਹ	sā	breath
	ਪੱਗੜੀ	pagri/pagg	turban
	ਲੰਮੀ	lami	long
	ਆਪਣੀ	āpṇī	your